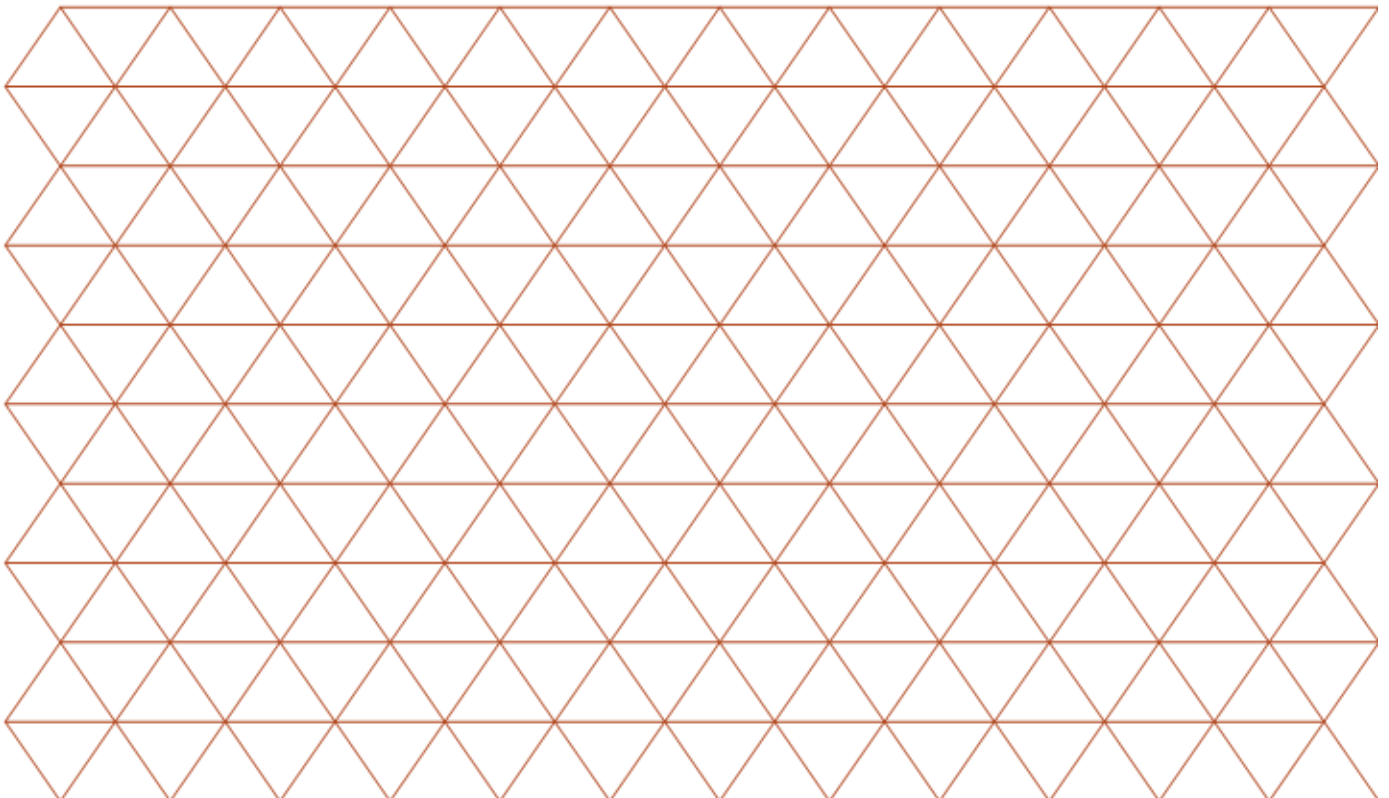

Etablering på arbetsmarknaden och fortsatta studier år 2020 efter gymnasieskolan

**Sveriges officiella
statistik**

Publikationen finns att ladda ner som kostnadsfri
PDF från Skolverkets webbplats:

www.skolverket.se/publikationer

Dokumentdatum: 2022-10-06

Diarienummer: 2022:38

Skolverket, Stockholm 2022

Innehåll

Sammanfattning	4
Bakgrund	5
Om statistiken	5
Insamling av uppgifter.....	5
Beskrivning av populationen.....	5
Jämförbarhet över tid.....	6
Etableringsstatus efter gymnasieskolan	7
Yrkesprogram.....	9
Etableringsstatus ett år efter yrkesprogram över tid	9
Könsskillnader i etableringsstatus tre år efter yrkesprogram	12
Skillnader i etableringsstatus mellan ungdomar med olika studieresultat	14
Vanligaste branscherna tre år efter yrkesprogram.....	15
Etableringsstatus tre år efter lärlingsutbildning	17
Etableringsstatus ett till fem år efter yrkesprogram.....	18
Högskoleförberedande program	19
Etableringsstatus ett år efter högskoleförberedande program över tid	19
Könsskillnader i etableringsstatus tre år efter högskoleförberedande program.....	22
Skillnader i etableringsstatus mellan ungdomar med olika studieresultat	23
Vanligaste högskolestudierna tre år efter högskoleförberedande program	24
Etableringsstatus ett till fem år efter högskoleförberedande program	25
Statistikredovisningen på Skolverkets webbplats	26
Bilaga 1 Etableringsstatus.....	27
Bilaga 2 Beskrivning av population	28
Bilaga 3 Fullständiga kategorinamn för bransch	29

Sammanfattning

Här sammanfattar vi statistiken över etablering på arbetsmarknaden och fortsatta studier efter gymnasieskola. Statistiken publiceras också i tabeller på Skolverkets webbplats. Där finns dessutom kvalitetsdeklarationer för den officiella statistiken.

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/>

- Andelen ungdomar med en etablerad ställning ett år efter yrkesexamen ökade mellan 2015 och 2018 för att sedan minska från 2019. Minskningen sammanfaller med en generell avmattning på arbetsmarknaden. Av de 23 600 ungdomar som slutförde yrkesprogram läsåret 2018/19 var det 44 procent som hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden ett år efter examen, det vill säga år 2020. Det var en minskning med sju procentenheter jämfört med ungdomar som hade tagit examen året innan, där andelen ungdomar med en etablerad ställning år 2019 var 51 procent. Den relativt kraftiga minskningen i andelen ungdomar med en etablerad ställning år 2020 sammanfaller dessutom med att covid-19-pandemin har påverkat situationen på arbetsmarknaden.
- Ett år efter examen från restaurang- och livsmedelsprogrammet och industritekniska programmet var andelen ungdomar med en etablerad ställning betydligt lägre år 2020 jämfört med 2019, 17 respektive 13 procentenheter. Den stora minskningen för restaurang- och livsmedelsprogrammet förklaras troligen av att covid-19-pandemin har påverkat situationen på arbetsmarknaden, där restaurangbranschen drabbades extra hårt av restriktionerna.
- Andelen ungdomar som var högskolestuderande ett år efter examen från ett högskoleförberedande program har varit relativt konstant sedan 2015 med en ökning år 2020. Av de 52 500 ungdomar som slutförde utbildningen med examen läsåret 2018/19 var det 46 procent som var högskolestuderande ett år efter, det vill säga år 2020. Detta var en högre andel jämfört med ungdomar som hade tagit examen året innan där andelen som var högskolestuderande år 2019 var 43 procent. Ökningen förklaras troligen av att covid-19-pandemin har påverkat situationen på arbetsmarknaden, vilket i sin tur medförde att fler började studera.
- För ungdomar som slutförde yrkesprogram med examen eller studiebevis på minst 2 500 poäng var det vanligare att ha en etablerad ställning tre år efter gymnasieskolan jämfört med jämnåriga ungdomar som avslutade sina studier i förtid.
- Andelen ungdomar som studerade på högskola var störst bland ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen. Ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med studiebevis på minst 2 500 poäng hade i större utsträckning en etablerad ställning på arbetsmarknaden tre år efter gymnasieskolan.

Bakgrund

Här ger vi en kort bakgrund till statistiken över etablering på arbetsmarknaden och fortsatta studier år 2020 efter gymnasieskola. Vi beskriver insamlingen av uppgifterna som statistiken baseras på, vilken population den baseras på och hur statistiken går att jämföra över tid.

Om statistiken

I detta pm presenteras statistik över etablering på arbetsmarknaden och fortsatta studier år 2020 efter gymnasieskola. Vi redovisar även förändringar över tid mellan åren 2015 och 2020. Det centrala mått som används i statistiken är *etableringsstatus*.¹ Årets publicering är den första som avser perioden då covid-19-pandemin har påverkat arbetsmarknaden.

Årets publicering är även den första där statistiken klassificeras som officiell statistik. Det medför att en tillhörande kvalitetsdeklaration finns tillgänglig i samband med offentliggörandet av statistiken.

I löpande text avrundas sifferuppgifter till tre informationsbärande siffror. Det betyder till exempel att 1 083 417 ungdomar anges som 1 080 000 ungdomar och att 13 128 ungdomar anges som 13 100 ungdomar. Alla beräkningar utgår dock från icke avrundade uppgifter.

Insamling av uppgifter

Statistiken över etableringsstatus avser kalenderår. Statistiska centralbyrån (SCB) sammanställer uppgifterna på uppdrag av Skolverket. Måttet bygger på data från SCB:s LISA-databas² i vilken informationen hämtas från bland annat Sysselsättningsregistret, SCB:s Register över personer i utbildning och Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens händelsedatabas. Uppgifter om individernas skolgång kommer från Skolverkets register över elever i gymnasieskolan och betyg i gymnasieskolan. Bakgrundsinformation kommer från Registret över totalbefolkningen samt Utbildningsregistret hos Statistiska centralbyrån (SCB).

Beskrivning av populationen

I detta pm redovisar vi ungdomars etablering på arbetsmarknaden och fortsatta studier vid olika tidpunkter efter gymnasieskolan. Vi illustrerar förändringar över tid, både genom att följa ungdomar ett antal år efter gymnasieskolan och genom

¹ I bilaga 1 finns mer information om måttet etableringsstatus.

² Longitudinell integrationsdatabas för sjukförsäkrings- och arbetsmarknadsstudier. Individregistren är färdigställda cirka 16 månader efter mättidpunkt (31 december), vilket leder till en relativt lång eftersläpning för statistiken om etableringsstatus.

att jämföra etableringsstatus mellan ungdomar som tog examen olika läsår. Vi jämför även etableringsstatus mellan ungdomar med olika studieresultat. För att möjliggöra dessa olika typer av jämförelser behöver vi utgå från olika populationer. Här följer en kort beskrivning av de olika populationer som vi utgår från.

När vi redovisar etableringsstatus ett år efter gymnasieskolan över tid utgår vi från ungdomar som tog examen olika läsår. Denna statistik omfattar ungdomar som slutförde gymnasieskolan med examen från och med läsåret 2013/14 till och med läsåret 2018/19. Vi redovisar etableringsstatus ett år efter examen vilket resulterar i en tidsserie från och med år 2015 till och med år 2020.

När vi redovisar etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan utgår vi huvudsakligen från ungdomar som slutförde sin utbildning med examen läsåret 2016/17 och var folkbokförda den 31 december 2020. Vi jämför även denna grupp med ungdomar som slutförde med studiebevis på minst 2 500 poäng och jämnåriga ungdomar som inte slutförde sina gymnasiestudier.³

När vi redovisar förändringar i etableringsstatus från ett till fem år efter gymnasieskolan följer vi upp ungdomar som slutförde gymnasieskolan med examen läsåret 2014/15. Vi redovisar deras etableringsstatus ett till fem år efter gymnasieskola, det vill säga åren 2016 till och med 2020.

Jämförbarhet över tid

Årets publicering är den första som avser perioden då covid-19-pandemin kan ha påverkat ungdomars etablering på arbetsmarknaden och fortsatta studier efter gymnasieskola. Arbetsmarknadsläget skiljer sig över tid och pandemin medförde stora förändringar på kort tid. Det skiljer sig även mellan olika regioner, program och inriktningar. Det är också viktigt att ha i åtanke att gymnasieskolans elever är ojämnt fördelade med avseende på tidigare grundskoleresultat.

Yrkesprogrammets elevgrupp har lägre grundskolebetyg i genomsnitt, jämfört med de högskoleförberedande programmets elevgrupp, vilket gör att grupperna redan innan sina gymnasiestudier skiljer sig åt.

År 2020 genomförde SCB några mindre justeringar i måttet etableringsstatus. Justeringarna avsåg att förbättra kategoriseringen av studerande. I detta pm redovisar vi förändringar över tid, både genom att följa ungdomar med examen ett antal år efter gymnasieskolan och genom att jämföra ungdomar som tog examen olika läsår. Det reviderade måttet används för samtliga tidpunkter och påverkar därmed inte dessa jämförelser över tid.

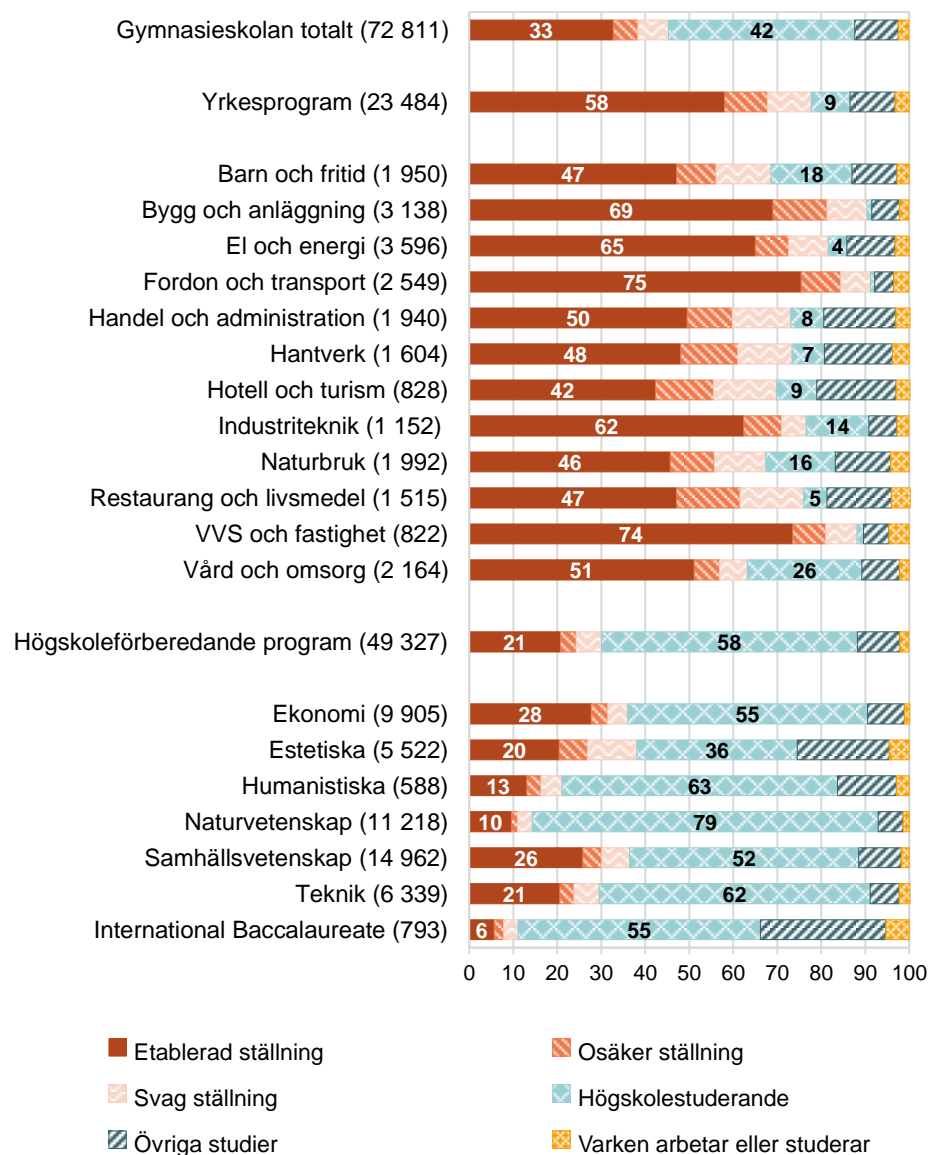
³ Se tabell 4 i bilaga 2 för en närmare beskrivning av denna population.

Etableringsstatus efter gymnasieskolan

Här presenterar vi etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan. Vi redovisar uppgifterna per program för ungdomar som slutförde sina studier med examen.

Tre år efter gymnasieexamen hade 75 procent av ungdomarna en etablerad ställning på arbetsmarknaden eller studerade på högskolan. I diagram 1 visas etableringsstatus per program tre år efter gymnasieskolan för ungdomar som slutförde sina studier med examen läsåret 2016/17.

Diagram 1. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) per program tre år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde med examen läsåret 2016/17.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2B. International Baccalaureate är inget nationellt program, men redovisas som ett högskoleförberedande program i Skolverkets statistik.

Diagrammet visar att av de 72 800 ungdomar som slutförde antingen yrkesprogram eller högskoleförberedande program hade 33 procent en etablerad ställning på arbetsmarknaden, medan 42 procent hade påbörjat högskolestudier.

Tre år efter yrkesexamen var andelen ungdomar med etablerad ställning på arbetsmarknaden 58 procent. Motsvarande andel för ungdomar som läste högskoleförberedande program var 21 procent. Som förväntat var ungdomarna som läst högskoleförberedande program i stället i större utsträckning högskolestuderande, andelen var 58 procent.

Av de 23 500 ungdomar som slutförde yrkesprogram var andelen med osäker eller svag ställning 10 procent, och andelen i övriga studier var också 10 procent. I kategorin övriga studier ingår bland annat komvux, yrkeshögskola och folkhögskola.⁴ För övriga 3 procent fanns ingen uppgift under året om arbetsinkomst eller studier.

I diagrammet visas att fordons- och transportprogrammet och VVS- och fastighetsprogrammet var de program där högst andel ungdomar hade en etablerad ställning tre år efter examen. Efter dessa program hade 75 respektive 74 procent av ungdomarna en etablerad ställning på arbetsmarknaden. Tredje högst andel med etablerad ställning fanns för ungdomar med examen från bygg- och anläggningsprogrammet. Tre år efter det programmet hade 69 procent av ungdomarna en etablerad ställning på arbetsmarknaden. Det yrkesprogram som hade högst andel högskolestuderande var vård- och omsorgsprogrammet. Ungefär en fjärdedel av ungdomarna studerade på högskolan tre år efter examen från detta program.

Av de 49 300 ungdomar som slutförde högskoleförberedande program var andelen med osäker eller svag ställning 4 respektive 6 procent, och andelen i övriga studier var 10 procent. För övriga 2 procent fanns ingen uppgift under året om arbetsinkomst eller studier.

För ungdomar som tog examen från högskoleförberedande program var det vanligast att studera på högskola efter naturvetenskapsprogrammet. I denna grupp studerade 79 procent av ungdomarna på högskolan tre år efter examen. De program där högst andel ungdomar hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden tre år efter var ekonomiprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet. Efter dessa program hade 28 respektive 26 procent av ungdomarna en etablerad ställning på arbetsmarknaden medan 55 respektive 52 procent studerade på högskola tre år efter examen. Efter estetiska programmet var 21 procent av ungdomar i övriga studier där studier på folkhögskola ingår.⁵

⁴ För mer information om studerande se rikstabell 2E.

⁵ För mer information om studerande se rikstabell 2E.

Yrkesprogram

I detta avsnitt beskriver vi etableringsstatus efter yrkesprogram.⁶ Vi börjar med att redovisa etableringsstatus ett år efter gymnasieskolan över tid för ungdomar som slutförde med yrkesexamen läsåret 2013/14 till och med läsåret 2018/19, dvs etableringsstatus år 2015 till och med 2020. Vi redovisar sedan en jämförelse per program av andelen ungdomar med en etablerad ställning ett år efter examen över tid.

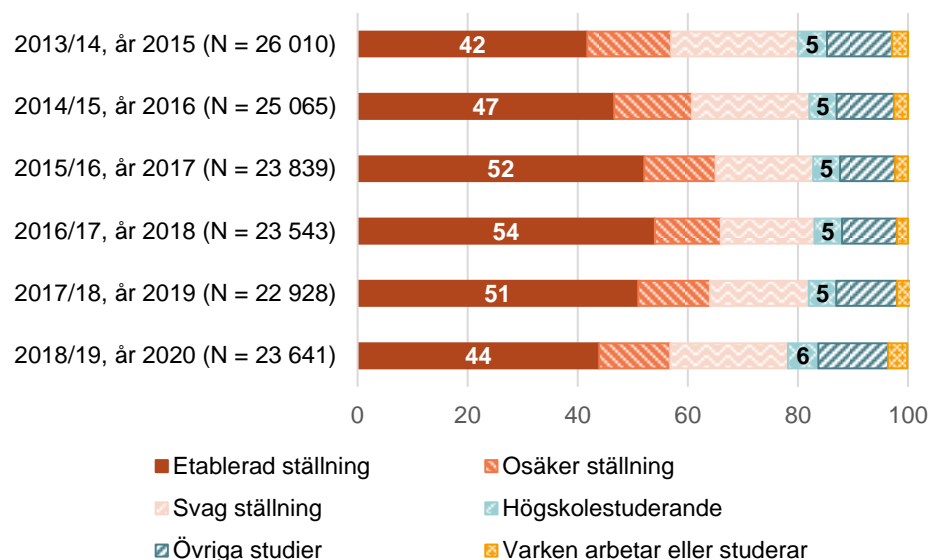
Därefter redovisar vi etableringsstatus tre år efter yrkesprogram. Vi presenterar könsskillnader i etableringsstatus, skillnader mellan ungdomar med olika studieresultat, de vanligaste branscherna efter yrkesprogrammen samt etableringsstatus efter lärlingsutbildning.

Vi avslutar avsnittet med att redovisa förändringar i etableringsstatus ett till fem år efter examen.

Etableringsstatus ett år efter yrkesprogram över tid

Diagram 2 visar etableringsstatus ett år efter gymnasieskolan för ungdomar som tog examen från yrkesprogram läsåret 2013/14 till och med läsåret 2018/19. Det är viktigt att ha i åtanke att det inte är samma grupp av ungdomar vi följer över tid utan olika elevgrupper vars egenskaper, som till exempel programsammansättning, kan skilja sig åt något mellan åren. De aktuella åren som tidsserien täcker in är etableringsstatus år 2015 till och med 2020. År 2020 var året då covid-19-pandemin började ha påverkan på arbetsmarknaden.

Diagram 2. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) ett år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde yrkesprogram med examen läsåret 2013/14 - 2018/19.

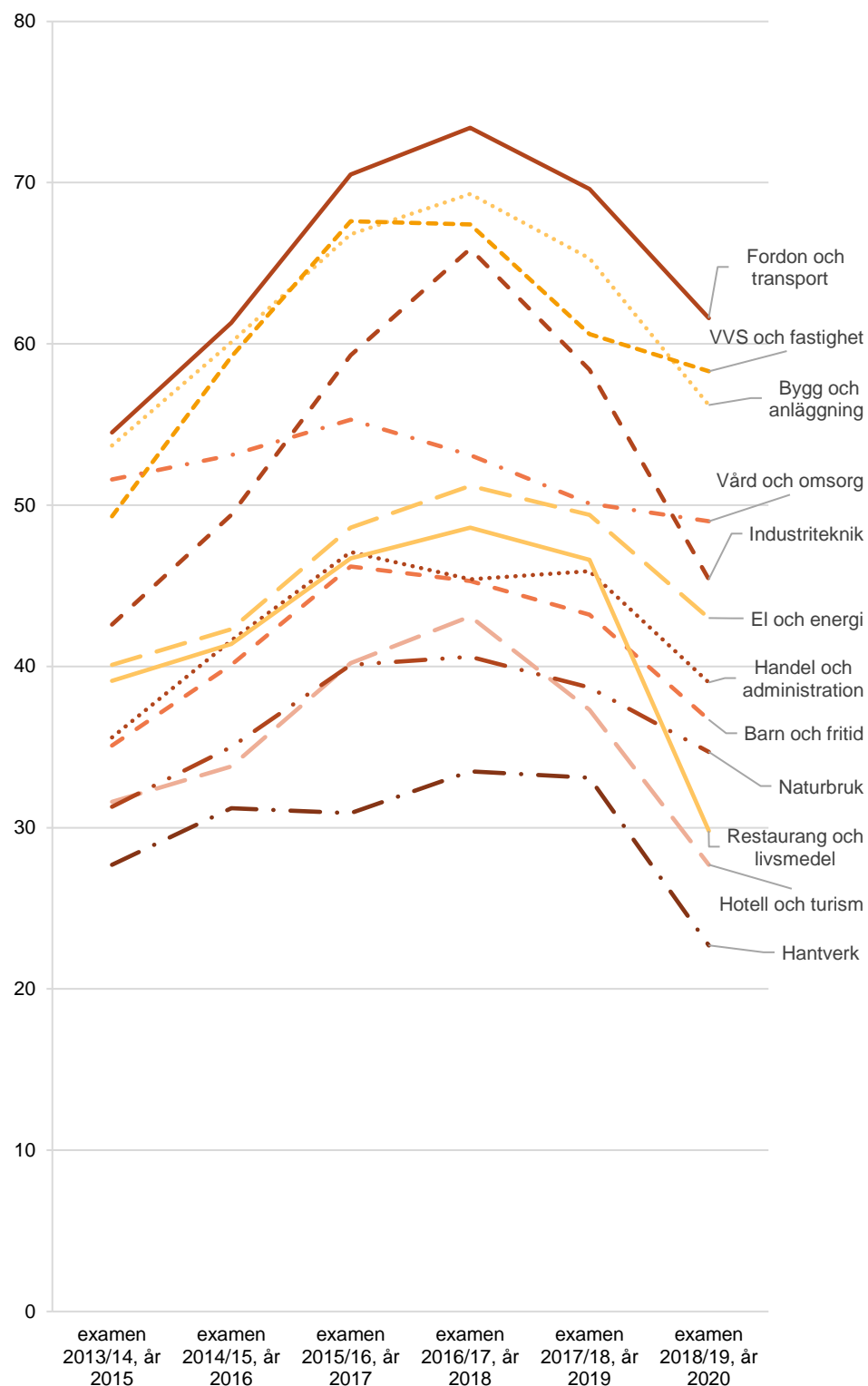
Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2 för 2015 och 2016, tabell 1A för 2017 - 2020. Andelarna gällande år 2017 och tidigare skiljer sig något här från de publicerade i rikstabeller eftersom vi utgår här i diagrammet från det reviderade måttet som SCB tog fram år 2020.

⁶ Här ingår både skolförlagd utbildning och lärlingsutbildning. I diagram 6 särredovisas lärlingsutbildning.

Diagrammet visar att andelen ungdomar med en etablerad ställning ett år efter yrkesexamen ökade mellan 2015 och 2018 för att sedan minska från 2019. Minskningen sammanfaller med en generell avmattning på arbetsmarknaden. Av de 23 600 ungdomar som slutförde yrkesprogram läsåret 2018/19 var det 44 procent som hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden ett år efter examen, det vill säga år 2020. Det var en minskning med sju procentenheter jämfört med ungdomar som hade tagit examen året innan, där andelen ungdomar med en etablerad ställning år 2019 var 51 procent. Den relativt kraftiga minskningen i andelen ungdomar med etablerad ställning år 2020 sammanfaller dessutom med att covid-19-pandemin har påverkat situationen på arbetsmarknaden. Andelen ungdomar i övriga studier var något högre för ungdomar som tog examen läsåret 2018/19, jämfört med ungdomar som tog examen de tidigare läsåren. I kategorin övriga studier ingår bland annat studier på komvux, yrkeshögskolan och folkhögskolan. Andelen ungdomar som varken arbetade eller studerade var något högre bland ungdomar som tog examen läsåret 2018/19 jämfört med de som tog examen tidigare.

Diagram 3 visar andelen ungdomar med etablerad ställning ett år efter examen för respektive yrkesprogram. För att möjliggöra en jämförelse över tid för respektive program presenterar vi endast andelen ungdomar med etablerad ställning. Det är bra att ha i åtanke att vissa program, till exempel barn- och fritidsprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet, har en högre andel ungdomar som går vidare till högskola.

Diagram 3. Andelen ungdomar (procent) med en etablerad ställning ett år efter gymnasieskolan, per program. Ungdomar som slutförde yrkesprogram med examen läsåret 2013/14 - 2018/19

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 4 för 2015 och 2016, tabell 1B för 2017 - 2020.

Diagrammet visar att den övergripande utvecklingen för alla yrkesprogram var att andelen ungdomar med en etablerad ställning ett år efter examen ökade år för år för ungdomar som tog examen mellan läsåren 2013/14 fram till och med 2016/17. För ungdomar som tog examen läsåret 2017/18 och 2018/19 har andelen ungdomar med en etablerad ställning ett år efter minskat men ligger på ungefär samma nivå som för ungdomar som tog examen läsåret 2013/14.

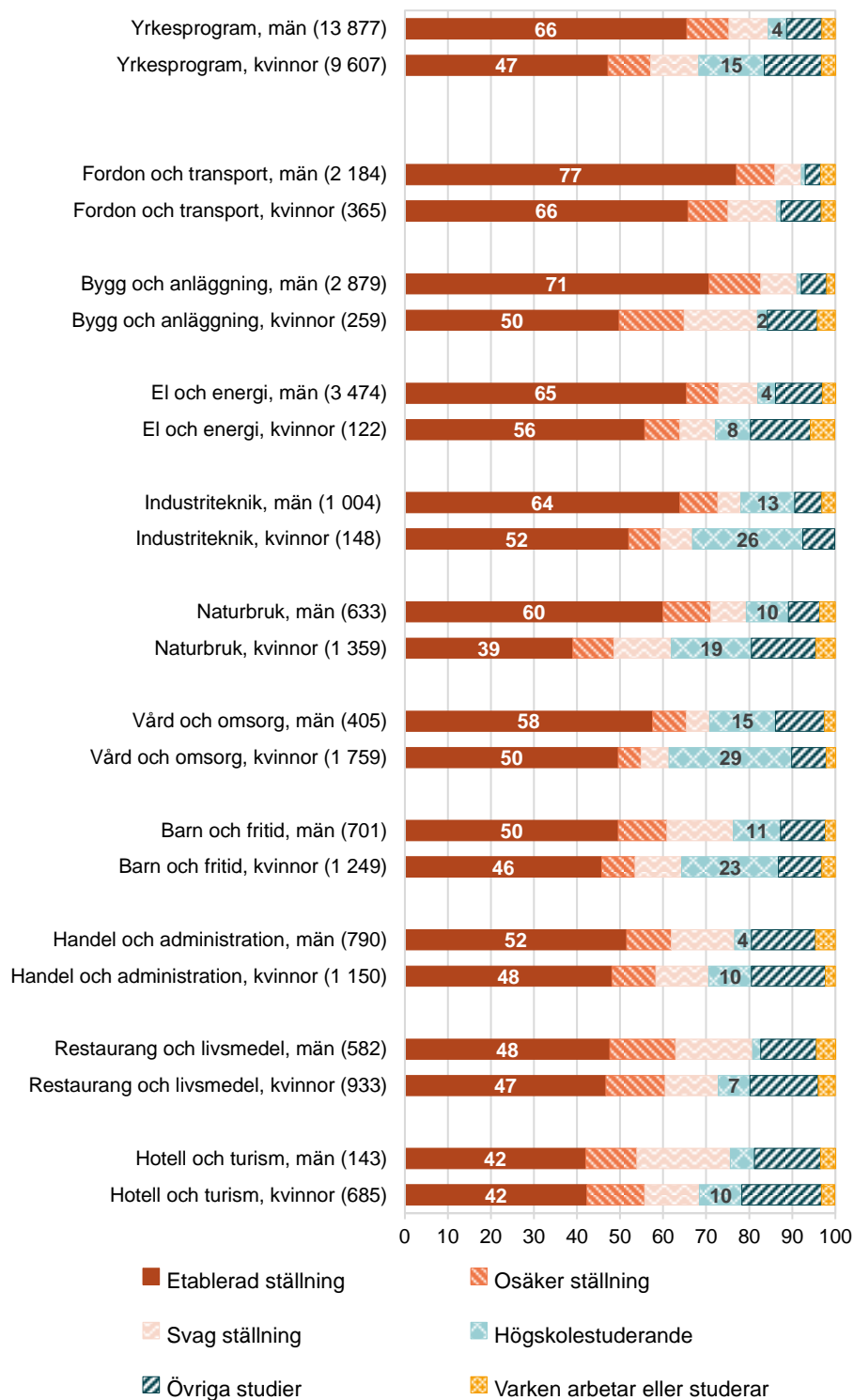
De program där andelen ungdomar med en etablerad ställning var mycket lägre för de som tog examen läsåret 2018/19 jämfört med året innan var restaurang- och livsmedelsprogrammet och industritekniska programmet. Ett år efter examen från dessa program var andelen ungdomar med en etablerad ställning 17 respektive 13 procentenheter lägre jämfört med ungdomar som tog examen året innan. Även efter examen från hotell- och turismprogrammet och hantverksprogrammet var andelen ungdomar med en etablerad ställning markant lägre bland ungdomar som tog examen läsåret 2018/19 jämfört med året innan. Dessa program har generellt en lägre andel ungdomar med en etablerad ställning. Ett år efter examen från hotell- och turismprogrammet hade 28 procent av ungdomarna en etablerad ställning på arbetsmarknaden år 2020 och efter hantverksprogrammet var motsvarande andel 23 procent.

Vård- och omsorgsprogrammet var det program där andelen ungdomar med en etablerad ställning ett år efter examen har varit mest jämn över åren. För ungdomar som tog examen läsåret 2018/19 var andelen med en etablerad ställning bara en procentenhet lägre jämfört med ungdomar som tog examen året innan.

Könsskillnader i etableringsstatus tre år efter yrkesprogram

Diagram 4 visar könsskillnader i etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan för ungdomar som tog examen från ett yrkesprogram.

Diagram 4. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) tre år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde yrkesprogram med examen läsåret 2016/17. N = 23 484.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2B. VVS- och fastighetsprogrammet och hantverksprogrammet finns inte med i diagrammet på grund av lågt antal.

Som visas i diagrammet var andelen män med en etablerad ställning på arbetsmarknaden högre än andelen kvinnor. Andelen män med en etablerad ställning var 66 procent jämfört med 47 procent för kvinnor. Andelen

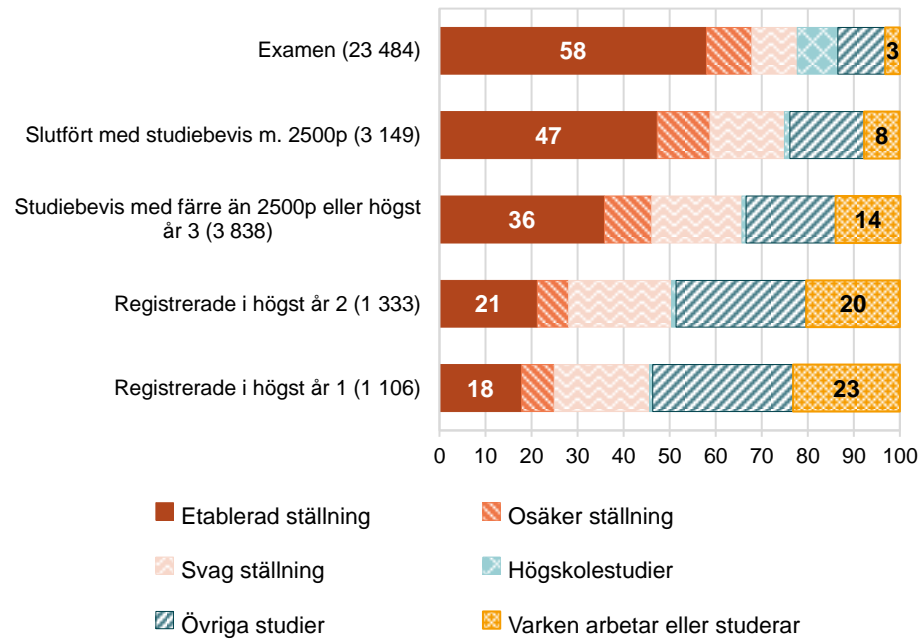
högskolestuderande var däremot högre för kvinnor jämfört med män, 15 procent respektive 4 procent. Könsfördelningen var generellt jämnare i de andra kategorierna. Det var dock en något högre andel kvinnor som var i övriga studier. Vid tolkningen av könsskillnader per program bör man ha i åtanke att könsfördelningen på många yrkesprogram är mycket skev. Det kan även finnas könsskillnader i fördelningen på inriktningar inom samma program. Vid låga antal kan underlaget vara mer osäkert och jämförelser bör därför göras med försiktighet.

Könsskillnaderna i andelen ungdomar med etablerad ställning var störst för ungdomar som tog examen från naturbruksprogrammet och bygg- och anläggningsprogrammet (med reservation för att antalet kvinnor med examen från bygg- och anläggningsprogrammet var lågt). Efter examen från dessa program var det vanligare för män att ha en etablerad ställning på arbetsmarknaden jämfört med kvinnor. Efter examen från naturbruksprogrammet var det vanligare för kvinnor att vara högskolestuderande jämfört med män. Detta var ett mönster som fanns för flera yrkesprogram, t ex vård- och omsorgsprogrammet, industritekniska programmet och barn- och fritidsprogrammet. Efter examen från bygg- och anläggningsprogrammet var högskolestudier ovanligt både för män och kvinnor. Det var däremot vanligare för kvinnor att ha en svag ställning på arbetsmarknaden eller ingå i övriga studier jämfört med män. Även efter examen från fordons- och transportprogrammet var det vanligare för kvinnor än män att ha en svag ställning på arbetsmarknaden eller att vara i övriga studier. Hotell- och turismprogrammet och restaurang- och livsmedelsprogrammet var de program där könsfördelningen i andelen ungdomar med etablerad ställning var jämnare.

Skillnader i etableringsstatus mellan ungdomar med olika studieresultat

Diagram 5 visar skillnader i etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan för ungdomar som har läst yrkesprogram med olika studieresultat. Här jämför vi ungdomar som har slutfört gymnasieskolan, antingen med examen eller med studiebevis på minst 2 500 poäng, med jämnåriga ungdomar som inte har slutfört gymnasieskolan. Den sistnämnda gruppen är alltså ungdomar som är jämnåriga med de som har slutfört gymnasieskolan men de har avslutat sina gymnasiestudier i förtid. Den gruppen delas in i tre grupper: ungdomar med studiebevis med färre än 2 500 poäng alternativt varit registrerade i år 3, ungdomar som varit registrerade i högst år 2 och ungdomar som varit registrerade i högst år 1. Det är bra att ha i åtanke att storleken på grupperna varierar stort, till exempel är antalet ungdomar med examen många fler jämfört med antalet ungdomar som varit registrerade i högst år 1 på ett yrkesprogram.

Diagram 5. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) tre år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde yrkesprogram läsåret 2016/17 alternativt påbörjat gymnasiestudier på yrkesprogram och födda 1998.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2A.

Diagrammet visar att för ungdomar som har yrkesexamen eller studiebevis på minst 2 500 poäng var det vanligare att ha en etablerad ställning tre år efter gymnasieskolan jämfört med jämnåriga ungdomar som avslutade sina studier i förtid. Andelen ungdomar med en etablerad ställning var högst bland ungdomar som slutförde yrkesprogram med examen, 58 procent. För jämnåriga ungdomar med studiebevis på färre än 2 500 poäng eller som varit registrerade i år 3 var andelen med en etablerad ställning 36 procent. I denna grupp var 19 procent i övriga studier och 14 procent var varken i arbete eller studier. Lägst andel ungdomar med en etablerad ställning var det bland jämnåriga ungdomar som varit registrerade i högst år 2 eller år 1 på ett yrkesprogram. I dessa grupper ingick ungefär en tredjedel i övriga studier som omfattar bland annat studier på komvux och folkhögskola. Av ungdomarna som varit registrerade i högst år 1 var det högst andel ungdomar som var varken i arbete eller studier, 23 procent. Detta kan jämföras med ungdomar som hade tagit yrkesexamen där motsvarande andel var 3 procent.

Vanligaste branscherna tre år efter yrkesprogram

I tabell 1 visas de vanligaste branscherna per program för ungdomar tre år efter att de tog yrkesexamen läsåret 2016/17. För varje program redovisas de två branscherna med högst andelar ungdomar.

Tabell 1. Vanligaste branscherna tre år efter gymnasieskolan. Ungdomar med examen från ett yrkesprogram och som hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden år 2020.

Program	Antal ungdomar med en etablerad ställning på arbetsmarknaden	Vanligaste branscherna per program
Barn och fritid (BF)	919	Utbildningsväsendet (40 %), Vård och omsorg, socialtjänst (18 %)
Bygg och anläggning (BA)	2 164	Byggindustri (68 %), Tillverkningsindustri (10 %)
El och energi (EE)	2 339	Byggindustri (48 %), Tillverkningsindustri (17 %)
Fordon och transport (FT)	1 922	Transport- och magasineringsföretag (34 %), Handel m.m. (33 %)
Handel och administration (HA)	960	Handel m.m. (50 %), Tillverkningsindustri (9 %)
Hantverk (HV)	772	Handel m.m. (29 %), Kultur, nöje och fritid m.m. (25 %)
Hotell och turism (HT)	350	Handel m.m. (27 %), Hotell och restauranger (22 %)
Industrieknik (IN)	719	Tillverkningsindustri (71 %), Företag inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik m.m. (7 %) / Handel m.m. (7 %)
Naturbruk (NB)	910	Jordbruk, skogsbruk och fiske (23 %), Handel m.m. (16 %)
Restaurang och livsmedel (RL)	713	Hotell och restauranger (33 %), Handel m.m. (22 %)
VVS och fastighet (VF)	604	Byggindustri (65 %), Tillverkningsindustri (13 %)
Vård och omsorg (VO)	1 106	Vård och omsorg, socialtjänst (80 %), Handel m.m. (5 %)

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2G

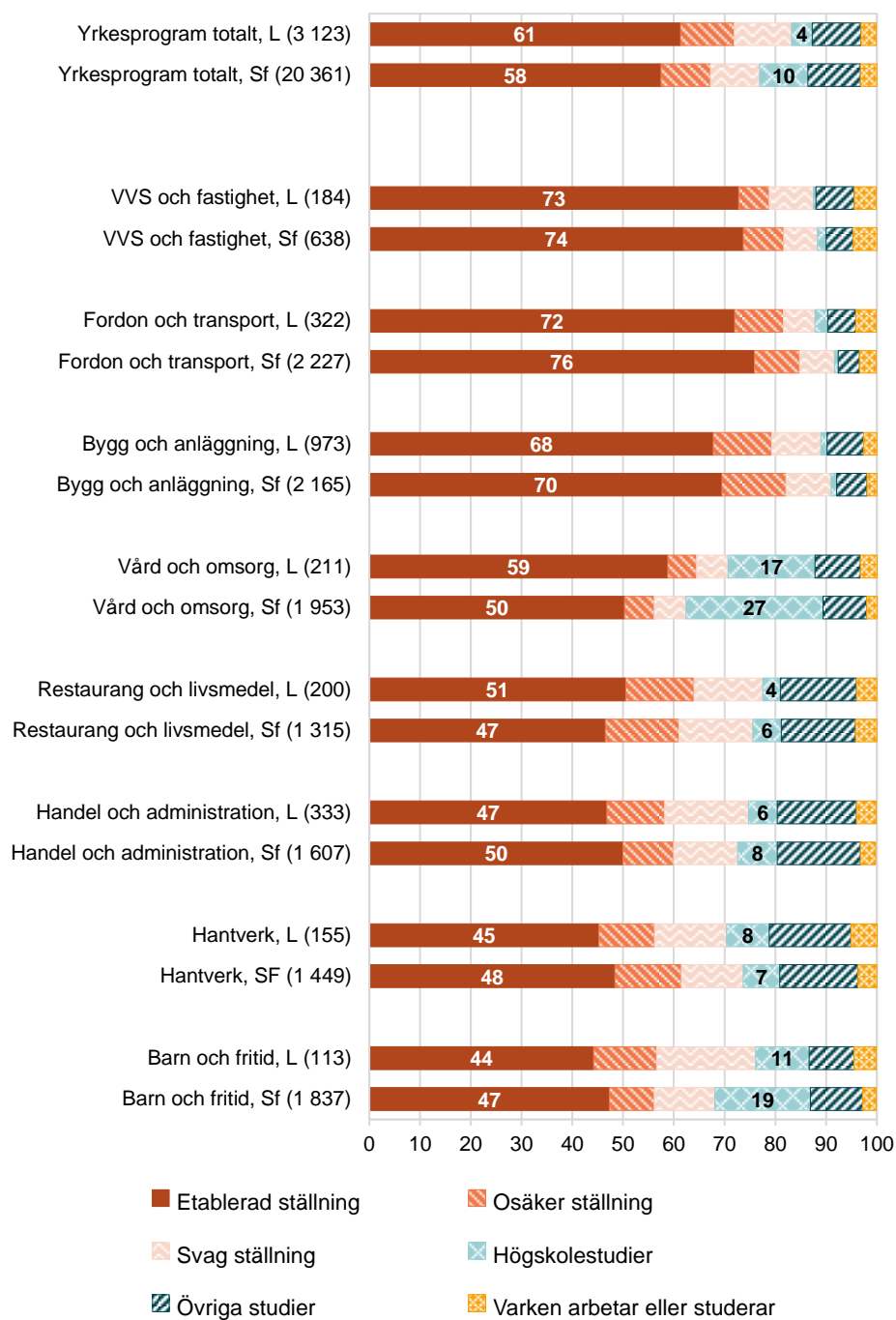
Kommentar: Bransch redovisas utifrån definitionen enligt SNI 2007 (2-ställig kod), en standard för svensk näringsgrensindelning. För fullständiga kategorinamn se bilaga 3. Det kan vara värt att notera att serviceverkstäder för motorfordon och motorcyklar ingår i kategorin Handel m.m.

Det som framgår av tabell 1 är bland annat att ungdomar som tog examen från bygg- och anläggningsprogrammet, el- och energiprogrammet och VVS- och fastighetsprogrammet i stor utsträckning arbetade inom byggindustrin eller tillverkningsindustrin tre år efter examen. Ungdomar som tog examen från vård- och omsorgsprogrammet arbetade i stor utsträckning inom vård- och omsorgsbranschen. Ungdomar med examen från hotell- och turismprogrammet arbetade i större utsträckning i handelsbranschen än i hotell- och restaurangbranschen.

Etableringsstatus tre år efter lärlingsutbildning

I diagram 6 jämför vi etableringsstatus efter examen från lärlingsutbildning och skolförlagd utbildning. Diagrammet visar etableringsstatus för de program där antalet ungdomar var tillräckligt stort för att presentera i diagram.

Diagram 6. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) tre år efter lärlingsutbildning respektive skolförlagd utbildning, per program. Ungdomar som slutförde med yrkesexamen läsåret 2016/17.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2F. L: Lärlingsutbildning, Sf: Skolförlagd utbildning

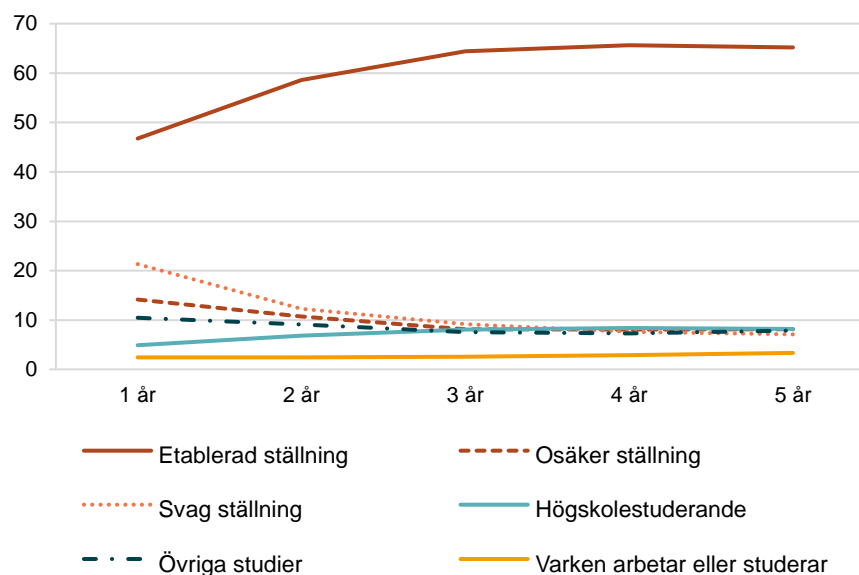
I diagrammet ser vi att 3 100 ungdomar tog en yrkesexamen från en lärlingsutbildning jämfört med de 20 400 som tog examen från en skolförlagd utbildning. Av de som tog examen från en lärlingsutbildning var andelen med etablerad ställning något högre jämfört med ungdomar som tog examen från en skolförlagd utbildning, 61 respektive 58 procent.

På en del program var andelen ungdomar med en etablerad ställning högre för ungdomar som läste en lärlingsutbildning jämfört med ungdomar som läste en skolförlagd utbildning. Eftersom det är betydligt färre ungdomar som läser lärlingsutbildning blir det underlaget mer osäkert. Fördelningen av andelen elever per inriktning skiljer sig också från skolförlagd utbildning och etableringsstatus varierar mellan inriktningar på samma program. Jämförelser mellan lärlingsutbildning och skolförlagd utbildning behöver därför göras med viss försiktighet.

Etableringsstatus ett till fem år efter yrkesprogram

Här beskriver vi utvecklingen i etableringsstatus från ett till fem år efter yrkesprogram. Diagram 7 visar etableringsstatus ett till fem år efter gymnasieskolan för ungdomar som slutförde yrkesprogram med examen läsåret 2014/15.

Diagram 7. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) ett till fem år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde yrkesprogram med examen läsåret 2014/15. N = 24 887.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 3A för år 2020, tabell 2A för år 2018 och tabell 1 för år 2016. Till diagrammet exkluderas uppgifter för ungdomar som saknade uppgifter om etableringsstatus för år 2016, 2017, 2018 och/eller 2019. Det gäller ungefär 70 individer. Andelarna gällande år 2017 och tidigare skiljer sig något här från de publicerade i rikstabeller eftersom vi utgår här i diagrammet från det reviderade måttet som SCB tog fram år 2020.

I diagram 7 visas att 65 procent av de 24 900 ungdomar som tog en yrkesexamen läsåret 2014/15 hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden efter fem år. Detta var ungefär samma nivå jämfört med tre år efter examen medan den största

ökningen skedde mellan ett och tre år efter examen. Under samma tid minskade andelen ungdomar med svag eller osäker ställning. De största minskningarna skedde mellan ett och tre år efter yrkesexamen, i linje med att andelen etablerade ökade. Andelen ungdomar som studerade på högskola ökade något över tid. Andelen ungdomar i övriga studier var något högre de första två åren jämfört med högskolestudier men minskade något över tid. Lägst andel var det i gruppen ungdomar som varken arbetade eller studerade, omkring 2 procent, och andelen var relativt konstant över tid.

Högskoleförberedande program

I detta avsnitt beskriver vi etableringsstatus efter högskoleförberedande program. Vi börjar med att redovisa etableringsstatus ett år efter gymnasieskolan över tid för ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen läsåret 2013/14 till och med läsåret 2018/19, dvs etableringsstatus år 2015 till och med 2020. Vi redovisar sedan en jämförelse per program av andelen ungdomar som var högskolestuderande ett år efter examen över tid.

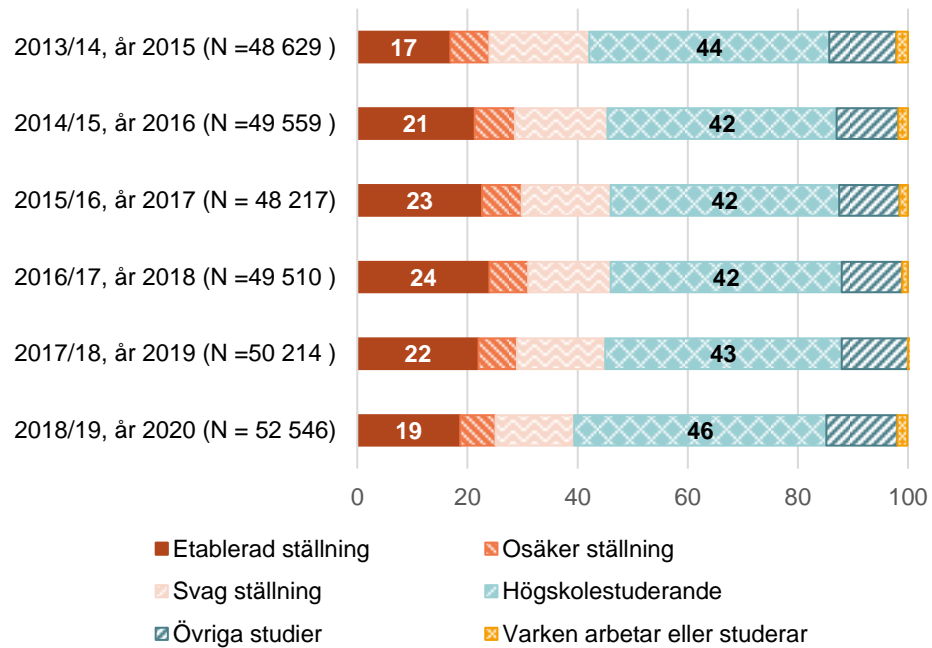
Därefter redovisar vi etableringsstatus tre år efter högskoleförberedande program. Vi presenterar könsskillnader i etableringsstatus, skillnader mellan ungdomar med olika studieresultat, samt de vanligaste högskolestudierna tre år efter högskoleförberedande program.

Vi avslutar avsnittet med att redovisa förändringar i etableringsstatus ett till fem år efter examen.

Etableringsstatus ett år efter högskoleförberedande program över tid

Diagram 8 visar etableringsstatus ett år efter gymnasieskolan för ungdomar som tog examen från högskoleförberedande program läsåret 2013/14 till och med läsåret 2018/19. Det är viktigt att ha i åtanke att det inte är samma grupp vi följer över tid utan olika elevgrupper vars egenskaper, som till exempel programsammansättning, kan skilja sig åt något mellan åren. De aktuella åren som tidsserien täcker in är etableringsstatus år 2015 till och med 2020. År 2020 var året då covid-19-pandemin började ha påverkan på arbetsmarknaden.

Diagram 8. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) ett år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen läsåret 2013/14 till och med 2018/19.

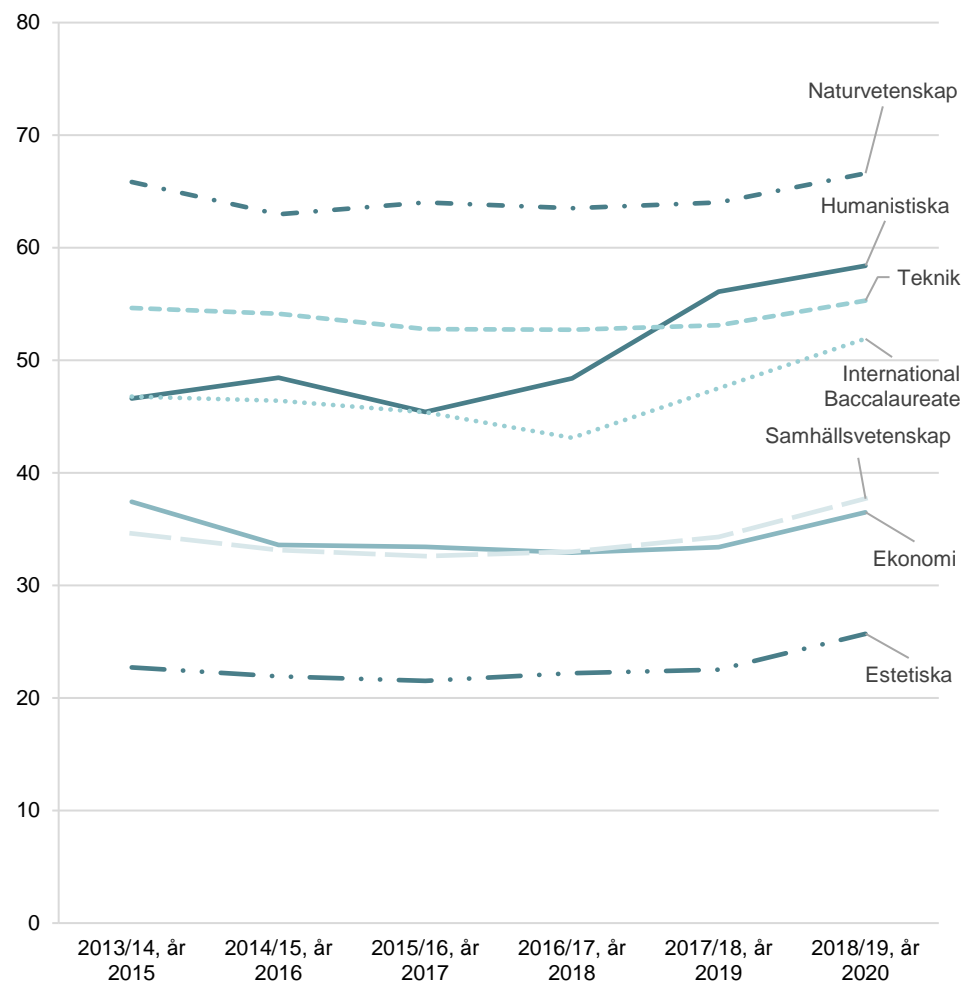

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2 för 2015 och 2016, tabell 1A för 2017 - 2020. Andelarna gällande år 2017 och tidigare skiljer sig något här från de publicerade i rikstabeller eftersom vi utgår här i diagrammet utifrån det reviderade måttet som SCB tog fram år 2020.

Diagrammet visar att andelen ungdomar som var högskolestuderande ett år efter examen från ett högskoleförberedande program har varit relativt konstant sedan 2015 med en ökning år 2020. Av de 52 500 ungdomar som slutförde utbildningen med examen läsåret 2018/19 var det 46 procent som var högskolestuderande ett år efter, det vill säga år 2020. Detta var en högre andel jämfört med ungdomar som hade tagit examen året innan där andelen som var högskolestuderande år 2019 var 43 procent. Ökningen förklaras troligen av att covid-19-pandemin har påverkat situationen på arbetsmarknaden, vilket i sin tur medförde att fler började studera. Andelen ungdomar som tog examen läsåret 2018/19 och hade en etablerad ställning ett år efter var 19 procent. Detta var en lägre andel jämfört med ungdomar som tog examen året innan.

Diagram 9 visar andelen ungdomar som var högskolestuderande ett år efter examen för respektive program. För att möjliggöra en jämförelse över tid för respektive program presenterar vi endast andelen ungdomar som var högskolestuderande. Det är bra att ha i åtanke att vissa program, till exempel ekonomiprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet, har en högre andel ungdomar som var etablerade på arbetsmarknaden efter examen.

Diagram 9. Andelen ungdomar (procent) som var högskolestuderande ett år efter gymnasieskolan, per högskoleförberedande program. Ungdomar som slutförde med examen läsåret 2013/14 till och med läsåret 2018/19.

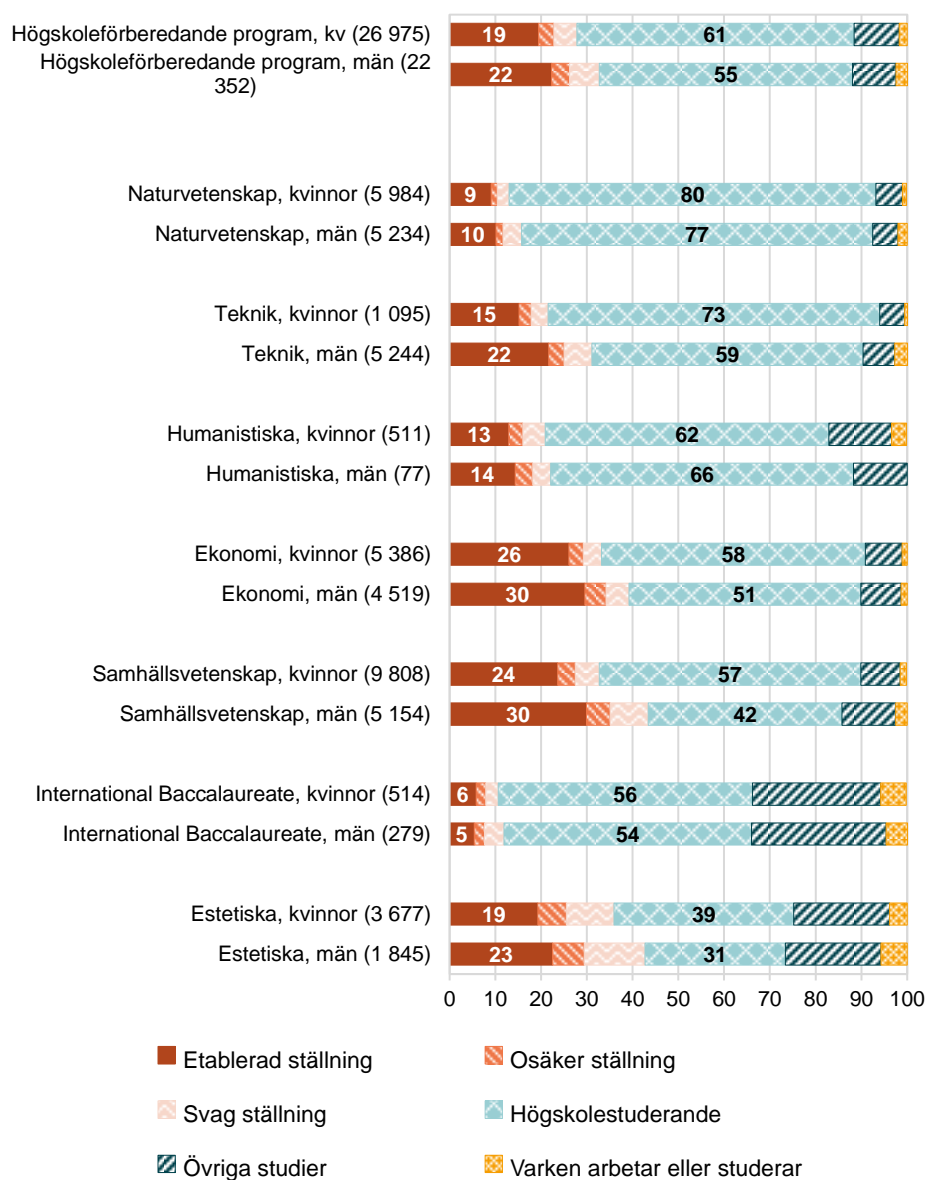
Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 4 för 2015 och 2016, tabell 1B för 2017 - 2020. Andelarna gällande år 2017 och tidigare skiljer sig något här från de publicerade i rikstabeller eftersom vi utgår här i diagrammet från det reviderade måttet som SCB tog fram år 2020. International Baccalaureate är inget nationellt program, men redovisas som ett högskoleförberedande program i Skolverkets statistik.

Diagrammet visar att det för de flesta högskoleförberedande program har varit relativt små skillnader över tid i andelen som läser vidare på högskola ett år efter gymnasieskolan. För de flesta högskoleförberedande program har andelen som läser vidare till högskola ett år efter examen ökat mellan 2019 och 2020 men ligger då ungefär på samma nivå som år 2015. Andelen ungdomar som var högskolestuderande har ökat mest över tid bland ungdomar som tog examen från humanistiska programmet. Det är dock bra att ha i åtanke att detta program är minst sett till antal ungdomar vilket gör att procentuella förändringar ofta kan bli större än för andra program som fler ungdomar har läst.

Könsskillnader i etableringsstatus tre år efter högskoleförberedande program

Diagram 10 visar könsskillnader i etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan för ungdomar som tog examen från högskoleförberedande program.

Diagram 10. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) tre år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen läsåret 2016/17. N = 49 327.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2B. International Baccalaureate är inget nationellt program, men redovisas som ett högskoleförberedande program i Skolverkets statistik.

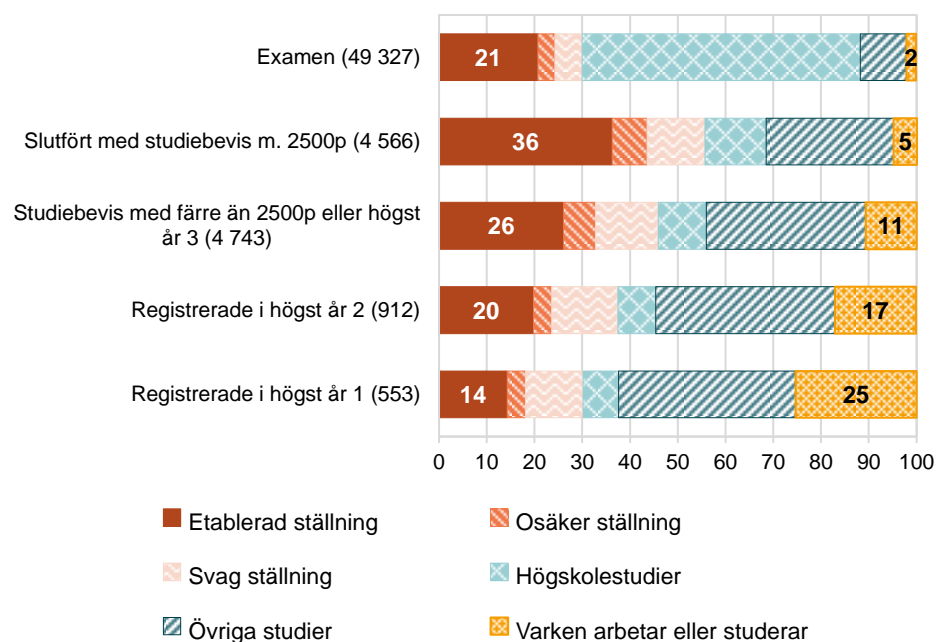
Som visas i diagrammet var andelen kvinnor som var högskolestuderande något högre jämfört med andelen män, 61 procent respektive 55 procent. Andelen ungdomar som hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden var däremot något högre för män jämfört med kvinnor, 22 procent respektive 19 procent. Könsfördelningen i övriga kategorier var relativt jämn.

Det var generellt sett samma mönster på alla högskoleförberedande program. Störst skillnad mellan könen fanns för ungdomar med examen från samhällsvetenskapsprogrammet. Efter det programmet studerade 57 procent av kvinnorna och 42 procent av männen på högskola. Samtidigt hade 30 procent av männen en etablerad ställning på arbetsmarknaden medan andelen för kvinnorna var 24 procent.

Skillnader i etableringsstatus mellan ungdomar med olika studieresultat

Diagram 11 visar skillnader i etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan för ungdomar som hade läst högskoleförberedande program med olika studieresultat. Här jämförs ungdomar som slutförde gymnasieskolan, antingen med examen eller med studiebevis på minst 2 500 poäng, med jämnåriga ungdomar som inte hade slutfört gymnasieskolan. Den sistnämnda gruppen är alltså ungdomar som var jämnåriga med de som hade slutfört gymnasieskolan men de har avslutat sina gymnasiestudier i förtid. Den gruppen delas in i ytterligare tre grupper: ungdomar med studiebevis med färre än 2 500 poäng alternativt varit registrerade i år 3, ungdomar som varit registrerade i högst år 2 och ungdomar som varit registrerade i högst år 1. Det är bra att ha i åtanke att storleken på grupperna varierar stort, till exempel är antalet ungdomar med examen många fler jämfört med antalet ungdomar som varit registrerade i högst år 1 på ett högskoleförberedande program.

Diagram 11. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) tre år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde högskoleförberedande program läsåret 2016/17 alternativt påbörjat gymnasiestudier på högskoleförberedande program och födda 1998.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2A

Diagrammet visar att andelen ungdomar som studerar på högskola var allra störst bland ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen. Ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med studiebevis på minst 2 500 poäng hade i större utsträckning en etablerad ställning på arbetsmarknaden jämfört med de med examen. Jämnåriga ungdomar som inte hade slutfört gymnasieskolan med examen eller studiebevis på minst 2 500 poäng var i mindre utsträckning etablerade på arbetsmarknaden. Dessa grupper var istället i övriga studier. Av ungdomar som hade varit registrerade i högst år 1 på ett högskoleförberedande program var det 37 procent som var i övriga studier där komvux och folkhögskolan ingår. I denna grupp var det högst andel ungdomar som var varken i arbete eller studier, 25 procent. Detta kan jämföras med ungdomar som hade tagit examen där motsvarande andel var 2 procent.

Vanligaste högskolestudierna tre år efter högskoleförberedande program

Tabell 2 visar de vanligaste högskolestudierna efter respektive program för ungdomar som tog examen och läste på högskola tre år efter examen. För varje program redovisas de två studieområden med högst andel ungdomar.

Tabell 2. Vanligaste högskolestudierna tre år efter gymnasieskolan. Ungdomar med examen från ett högskoleförberedande program och som studerade på högskola år 2020.

Program	Antal ungdomar som var högskolestuderande	Vanligaste högskolestudierna per program
Ekonomi (EK)	5 398	Samhällsvetenskap, juridik m.m. (68 %), Pedagogik och lärarutbildning (7 %)
Estetiska (ES)	2 011	Humaniora och konst (36 %), Samhällsvetenskap, juridik m.m. (22 %)
Humanistiska (HU)	368	Humaniora och konst (39 %), Samhällsvetenskap, juridik m.m. (31 %)
Naturvetenskap (NA)	8 819	Teknik och tillverkning (39 %), Hälsa- och sjukvård samt social omsorg (24 %)
Samhällsvetenskap (SA)	7 795	Samhällsvetenskap, juridik m.m. (45 %), Hälsa- och sjukvård samt social omsorg (18 %)
Teknik (TE)	3 902	Teknik och tillverkning (65 %), Naturvetenskap, matematik och informations- och kommunikationsteknik (12 %)

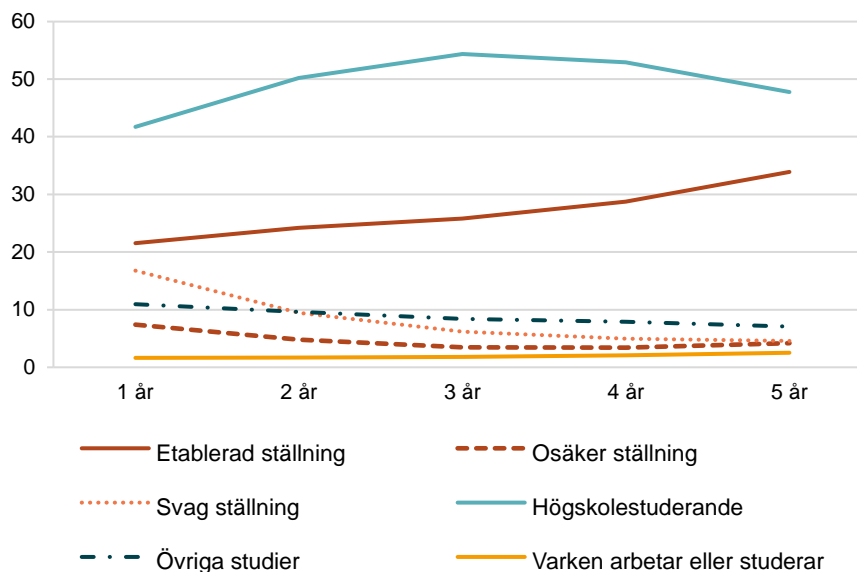
Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2H

I tabell 2 framgår det att av de ungdomar som studerade på högskola tre år efter naturvetenskapsprogrammet eller samhällsvetenskapsprogrammet läste de flesta inom teknik och tillverkning respektive samhällsvetenskap, juridik m.m. Av de som studerade på högskola tre år efter ekonomiprogrammet läste de flesta inom samhällsvetenskap, juridik m.m., där ämnena nationalekonomi, ekonomisk historia samt företagsekonomi ingår.

Etableringsstatus ett till fem år efter högskoleförberedande program

Här beskriver vi utvecklingen i etableringsstatus från ett till fem år efter högskoleförberedande program. Diagram 12 visar etableringsstatus ett till fem år efter gymnasieskolan för ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen läsåret 2014/15.

Diagram 12. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) ett till fem år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen läsåret 2014/15. N = 48 893.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 3A för år 2020, tabell 2A för år 2018 och tabell 1 för år 2016. Till diagrammet exkluderas uppgifter för ungdomar som saknade uppgifter om etableringsstatus för år 2016, 2017, 2018 och/eller 2019. Det gäller ungefär 250 individer. Andelarna gällande år 2017 och tidigare skiljer sig något här från de publicerade i rikstabeller eftersom vi utgår här i diagrammet från det reviderade måttet som SCB tog fram år 2020.

I diagram 12 visas att andelen ungdomar som var högskolestuderande var högst tre år efter examen och minskade därefter. Fem år efter gymnasieskolan var andelen högskolestuderande fortfarande något högre än ett år efter examen, 48 procent jämfört med 42 procent. Andelen med en etablerad ställning ökade mellan ett och tre år för att sedan öka ytterligare från tre till fem år efter examen. Andelen med osäker eller svag ställning minskade över tid, och även andelen i övriga studier.

Statistikredovisningen på Skolverkets webbplats

De tabeller som uppgifterna är hämtade från hittar du på Skolverkets webbplats.
www.skolverket.se/skolutveckling/statistik.

› Sök statistik › [skolform] › [statistikområde]

› [läsår, termin, år] › [Tabell XX].

Bilaga 1 Etableringsstatus

Det centrala mått som används i statistiken är *etableringsstatus*. I tabell 3 visas mer information om definitionerna som gäller för de olika kategorierna.

Tabell 3. Villkor för kategorisering av personer enligt måttet etableringsstatus.

Status	Definition
Etablerad på arbetsmarknaden	Förvärvsinkomst på minst den övre inkomstgränsen Sysselessatt enligt sysselessättningsregistrets definition (november månad) Ingen förekomst av arbetslöshet på hel-/deltid eller arbetsmarknadspolitiska åtgärdsstudier under året
Osäker ställning på arbetsmarknaden	Förvärvsinkomst på minst den lägre inkomstgränsen och upp till den övre inkomstgränsen Inte klassificerad som studerande ELLER Förvärvsinkomst på minst den övre inkomstgränsen och minst ett av följande villkor: a) Under året förekomst av arbetslöshet på hel- eller deltid eller arbetsmarknadspolitiska åtgärdsstudier, upp till 274 dagar, b) Inte klassificerad som sysselessatt enligt sysselessättningsregistrets definition Inte klassificerad som studerande
Svag ställning på arbetsmarknaden	Förvärvsinkomst upp till den lägre inkomstgränsen Inte klassificerad som studerande ELLER Förvärvsinkomst på minst den lägre inkomstgränsen samt under året förekomst av arbetslöshet på hel- eller deltid eller arbetsmarknadspolitiska åtgärdsstudier, mer än 274 dagar Inte klassificerad som studerande
Högskolestuderande	Registrerad på högskolans grundutbildning vårterminen eller höstterminen och har erhållit någon form av studiemedel samma år och/eller har avklarade högskolepoäng samma år Inte klassificerad som etablerad på arbetsmarknaden ELLER Registrerad på högskolans forskarutbildning vårterminen eller höstterminen Inte klassificerad som etablerad på arbetsmarknaden
Övriga studier	Erhållit någon form av studiemedel under aktuellt år eller har avklarade poäng från komvux under aktuellt år Inte klassificerad som etablerad på arbetsmarknaden eller högskolestuderande
Varken arbete eller studier	Avsaknad av förvärvsinkomst aktuellt år Inte klassificerad som studerande

Inkomstgränserna för åren 2016, 2018 och 2020:

- 2016: Lägre inkomstgräns 162 300 kr, högre inkomstgräns 191 800 kr
- 2018: Lägre inkomstgräns 171 300 kr, högre inkomstgräns 202 400 kr
- 2020: Lägre inkomstgräns 178 800 kr, högre inkomstgräns 211 200 kr

Bilaga 2 Beskrivning av population

När vi redovisar etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan utgår vi huvudsakligen från ungdomar som slutförde sin utbildning med examen läsåret 2016/17 och var folkbokförda den 31 december 2020. Vi jämför även denna grupp med ungdomar som slutförde sina gymnasiestudier med studiebevis på minst 2 500 poäng samt även jämnåriga ungdomar som inte slutförde sina gymnasiestudier. Den sistnämnda gruppen är alltså ungdomar som var jämnåriga med de som har slutfört gymnasieskolan men de har avslutat sina gymnasiestudier i förtid. Den gruppen delas in i tre grupper: ungdomar med studiebevis med färre än 2 500 poäng alternativt varit registrerade i år 3, ungdomar som varit registrerade i högst år 2 och ungdomar som varit registrerade i högst år 1. I tabell 4 redovisas denna population per kön och programtyp.

Tabell 4. Ungdomar som slutförde gymnasieskolan läsåret 2016/17, alternativt påbörjat gymnasiestudier och födda 1998, per programtyp.

	Totalt	Kvinnor (andel %)	Män (andel %)
Slutfört med examen	72 811	50,2	49,8
<i>Därav yrkesprogram</i>	23 484	40,9	59,1
<i>Därav högskoleförberedande program</i>	49 327	54,7	45,3
Slutfört med studiebevis på minst 2 500 poäng	7 715	39,4	60,6
<i>Därav yrkesprogram</i>	3 149	37,7	62,3
<i>Därav högskoleförberedande program</i>	4 566	40,5	59,5
Studiebevis med färre än 2500 poäng eller högst år 3	8 581	44,4	55,6
<i>Därav yrkesprogram</i>	3 838	41,3	58,8
<i>Därav högskoleförberedande program</i>	4 743	46,9	53,1
Registrerade i högst år 2	2 245	41,9	58,1
<i>Därav yrkesprogram</i>	1 333	40,1	59,9
<i>Därav högskoleförberedande program</i>	912	44,4	55,6
Registrerade i högst år 1	1 659	45,2	54,8
<i>Därav yrkesprogram</i>	1 106	43,4	56,6
<i>Därav högskoleförberedande program</i>	553	48,8	51,2

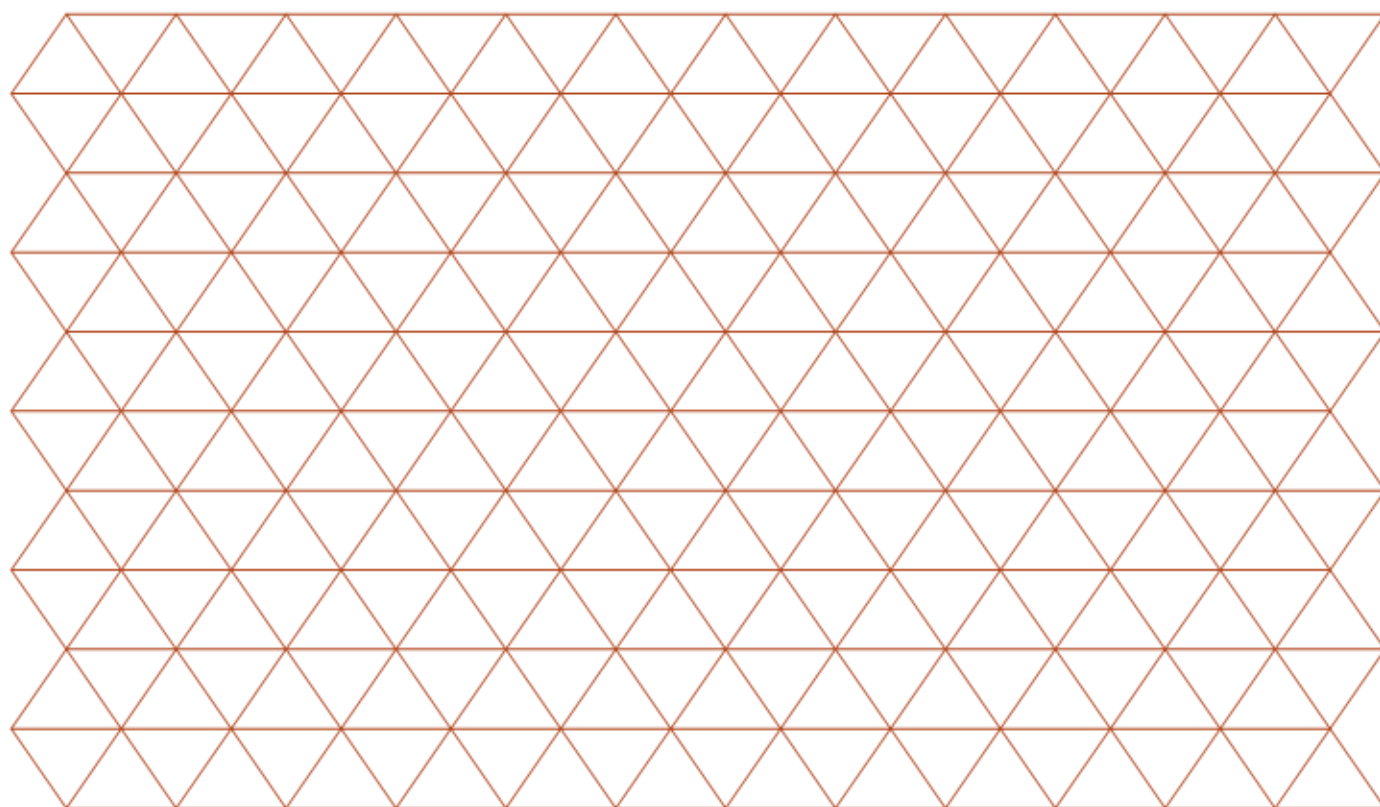
Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2A

Bilaga 3 Fullständiga kategorinamn för bransch

Nedan redovisas bransch utifrån definitionen enligt SNI 2007 (2-ställig kod), en standard för svensk näringsgrensindelning. Uppgifterna hämtas ursprungligen från SCB:s LISA-register.

Fullständiga kategorinamn:

01	Jordbruk, skogsbruk och fiske
02	Tillverkningsindustri; gruvor och mineralutvinningsindustri
03	El-, gas- och värmeverk; vatten- och reningsverk; anläggningar för avfallshantering, återvinning och sanering
04	Byggindustri
05	Handel; serviceverkstäder för motorfordon och motorcyklar
06	Transport- och magasineringsföretag
07	Hotell och restauranger
08	Informations- och kommunikationsföretag
09	Kreditinstitut och försäkringsbolag m.m.
10	Fastighetsbolag och fastighetsförvaltare
11	Företag inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik; företag inom uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster
12	Civila myndigheter och försvaret
13	Utbildningsväsendet
14	Enheter för vård och omsorg, socialtjänst
15	Enheter för kultur, nöje och fritid; andra serviceföretag m.m.
99	Okänd bransch

Skolverket

www.skolverket.se